

3

4

5

התובע:

6

7

8

9

10

- נגד -

11

12

הנתבעת:

13

14

15

16

17

18

החלטה

19

20

מבוא

21

1. התובע הינו מאמן כדורגל.

22

2. הנתבעת הינה קבוצת כדורגל שבתקופה הרלוונטית שיחקה בליגה.

23

3. התובע הגיש תביעה נגד הנתבעת בה נטען כדלקמן: בין הצדדים הוסכם בעל פה על

24

העסקת המאמן בעונת 23/24 בתמורה לשכר חודשי בגין 9 חודשי עבודה, בגובה 7,500

25

ש"ח לחודש. המאמן החל בעבודתו ואף שולמו לו שתי משכורות וסכום נוסף, אך ביום

26

7.12.23 הקבוצה פיטרה את המאמן, ללא הצדקה. לטענת המאמן, מגיעים לו הסכומים

27

הבאים:

28

- פיצוי בסך של כ- 35,00 ש"ח בגין שכר שהיה אמור להשתלם לו בתקופה שממועד

29

הפיטורים ועד לתום תקופת ההסכם, שכן המדובר בהסכם לתקופה קצובה אשר

30

הופסק שלא כדין ע"י הקבוצה;

31

- הפרשות פנסיוניות הן בגין 4 החודשים בהם עבד בפועל והן כפיצוי בגין אי-ביצוע

32

ההפרשה בתקופה שממועד הפסקת העבודה ועד לתום העונה;

33

- שכר בסך של כ- 15,000 ש"ח שלא שולם לו בגין חלק מתקופת העבודה בפועל;

34

- פיצוי בגין פיטורים ללא שימוע;

35

- חיוב הקבוצה במתן תלושי שכר;

36

- פיצוי בגין עוגמת נפש.

4. בקדם המשפט שנערך ביום 2.7.24 הודיע המאמן שהוא מוותר על רכיב התביעה לעניין קבלת פיצויי הלנת שכר. הקבוצה חזרה על טענתה מכתב ההגנה כי למוסד לבוררות וגישור אין סמכות לדון בתביעה. בעקבות כך הגישה הקבוצה את טענותיה לעניין הסמכות והמאמן השיב להן בטיעון מפורט.

5

6

דין והכרעה

5. הצדדים הסמיכו אותי לדון ולהחליט בשאלה האם למוסד לבוררות וגישור יש סמכות לדון בתיק זה. החלטתי ניתנת מכח הסמכה זו ומכח סעיף 2(ט) לתקנון המוסד לבוררות וגישור, בו נקבע כי בורר מוסמך לקבוע לעניין סמכותו, בהחלטה מנומקת.

6. ואזכיר מושכלות ראשוניים, ובכך אחזור על פסיקות רבות של המוסד לבוררות וגישור, שחלקן מפורסם באתר ההתאחדות, אשר הקבוצה בחרה להתעלם מהן.

7. סעיף 10(א) לחוק הספורט, תשמ"ח – 1988 (להלן: "חוק הספורט"), קובע כדלקמן:

12

13

14

15

16

התאחדות או איגוד יתקינו תקנונים שיסדירו את הניהול התקין של הענף או של ענפי הספורט שהם מרכזים, לרבות תקנונים בדבר משמעת, שיפוט פנימי, ובכלל זה מוסדות השיפוט הפנימיים וסדרי הדין שלפיהם ידונו ...

8. סעיף 11(א) לחוק הספורט מעניק סמכות שיפוט יחודית למוסדות השיפוט הפנימיים שיוקמו על פי האמור בסעיף 10(א) לחוק הספורט:

17

18

19

20

21

22

הסמכות הבלעדית לדון ולהחליט בענינים הקשורים לפעילות במסגרת התאחדות או איגוד, תהיה בידי מוסדות השיפוט הפנימיים שנקבעו בתקנון לפי סעיף 10, ובהתאם להוראות שנקבעו בתקנון לפי אותו סעיף.

9. בהסתמך על הסמכויות שהוענקו לה בחוק הספורט, התקינה ההתאחדות לכדורגל, בין היתר, את תקנון המוסד לבוררות וגישור.

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

בתקנונים אלה נהגה ההתאחדות לכדורגל על פי האמור בחוק הספורט וקבעה כי למוסד השיפוט הפנימי שלה העוסק בבירור מחלוקות (המוסד לבוררות וגישור), תהיה סמכות שיפוט בלעדית בסכסוך בין קבוצה לבין מאמן:

בסעיף 2 לתקנון המוסד לבוררות וגישור נקבע:

2. סמכות יחודית

לבוררים חברי המוסד לבוררות וגישור תהיה סמכות בלעדית לדון:

....

(ג) **בכל סכסוך הנוגע ליחסים החוזיים שבין קבוצה למאמן ובין**

מאמן לקבוצה.

10. סעיף קטן 2(ז) לתקנון המוסד לבוררות וגישור מבהיר וקובע כי הסמכות הייחודית לדון במחלוקות בין קבוצה לבין מאמן איננה מוגבלת ליחסים החוזיים שביניהם, אלא משתרעת על כל מחלוקת, למעט תביעה בגין נזקי גוף:

לבוררים חברי המוסד לבוררות וגישור תהיה סמכות בלעדית לדון:

.....

(ז)

1. מבלי לגרוע מכל האמור לעיל, בכל סכסוך שבין קבוצות ו/או בין

שחקנים ו/או בין מאמנים ו/או בין ממלאי תפקידים, בינם לבין

עצמם ו/או בין כל אחד מן המנויים לעיל - לבין משנהו, בכפוף

לאמור בסעיף קטן 2(ז) 2. להלן.

2. באמור בסעיף קטן 2(ז) 1. לעיל לא תיכללנה תובענות לנזקי גוף.

11. סעיף 3 לתקנון המוסד לבוררות וגישור – שכותרת השולים שלו היא: "בוררות חובה" –

קובע כי "כל סכסוך המנוי בסעיף 2 לעיל יובא לדיון והכרעה אך ורק במסגרת המוסד

לבוררות וגישור."

12. הקבוצה בסיכומיה טוענת את הטענות הבאות לעניין חוסר הסמכות:

- לא קיים הסכם בין הצדדים ולפיכך לא קיים הסכם בורות בין הצדדים;

- סעיף 2 לתקנון המוסד לבוררות וגישור קובע כי סמכות המוסד לבוררות ודיון לדון

בסכסוך הנוגע ליחסים חוזיים; בהעדר הסכמה חוזית אין סמכות למוסד לבוררות

וגישור;

- המדובר בתביעה לסעדים מתחום משפט העבודה המגן: מתוך 8 הסעדים הנתבעים

הינם בעניין זכויות קוגנטיות ורק אחד מתייחס לזכות שאיננה קוגנטית; לבית הדין

לעבודה סמכות ייחודית לדון בתביעה שבפנינו, לאור סעיף 28 לחוק בית הדין

לעבודה, תשכ"ט – 1969;

13. נדון בטענות הקבוצה על פי סדרן לעיל: כפי שעולה בבירור מסעיפים 2(ב), 2(ז) ו-3 לתקנון

המוסד לבוררות וגישור, המוסד מוסמך לדון בכל סכסוך שבין מאמן לקבוצה (למעט

תביעה לנזק גוף, שאין עינינה בתיק שלפנינו); חובה על כל מי שכפוף לתקנון המוסד

לבוררות וגישור להתדיין להתדיין במסגרת זו.

סמכות המוסד לבוררות וגישור איננה מותנת בקיום הסכם בכתב בין הצדדים או בקיום

סעיף בורות בהסכם שבין הצדדים: המדובר בבוררות סטטוטורית אליה מחוייבים כל

הקבוצות וכל המאמנים (לצורך העניין) הפועלים במסגרת ההתאחדות לכדורגל. לא

יכולה להיות מחלוקת כי הקבוצה – החברה בהתאחדות לכדורגל - מחוייבת לפעול על פי

תקנוני ההתאחדות, לרבות תקנון המוסד לבוררות וגישור. לפיכך, יש לדחות את טענות

הקבוצה כי העדרו של הסכם בכתב בין הצדדים (וממילא תניית בורות מוסכמת) שומט

את הקרקע מתחת לחיוב התקנוני להתדיין בפני המוסד.

14. אשר לטענות הקבוצה בדבר סמכות ייחודית של בית הדין לעבודה לדון בסעדים מתחום משפט העבודה המגן הנתבעים ע"י עובד : ראשית, ככל שמדובר על סכסוך בין שחקן או מאמן או בעל תפקיד הנזכרים בסעיף 2 לתקנון המוסד לבוררות וגישור, הרי שכפי שראינו לעיל, אין המדובר בהענקת סמכות בלבד, אלא המדובר בסמכות "בלעדית", כפי שנקבע בסעיף 11(א) לחוק הספורט. מבחינת הדברים מגיעים למסקנה כי הקביעה בחוק הספורט גוברת על הקביעה בחוק בית הדין לעבודה: חוק הספורט הינו חוק ספציפי הדן במוטב לו מוקנת סמכות שיפוט ייחודית בסכסוכים (שבין היתר) מתחום דיני העבודה, בין הגורמים השונים המאוגדים בהתאחדות לכדורגל; לא זו אף זו, חוק הספורט הוחק כעשרים שנה לאחר שחוקק חוק בתי הדין לעבודה, וכחוק מאוחר הוא גובר על חוק מוקדם.
- יתירה מכך; הכרעה כי לבית הדין לעבודה עדיפות על המוסד לבוררות וגישור תגרום לכך שחלק נכבד מהתביעות המוגשות כיום ע"י שחקנים, מאמנים ובעלי תפקיד יוגשו לבית הדין לעבודה, ובכך יכווץ מאוד תפקידו של המוסד. לא זו היתה כוונת המחוקק, נהפוך הוא: המחוקק ראה לנגד עיניו איגוד ספורט המתנהל באופן אוטונומי, ובין היתר, הסכסוכים המשפטיים מתנהלים בתוך ד' אמות המוסדות המשפטיים הפנימיים המומחים בתחומם, מבלי להעמיס על המוסדות השיפוטיים המדינתיים, שממילא עמוסים עד לעייפה ולעינוי דין.
15. כידוע, בתי הדין האזוריים לעבודה חלקים בדעותיהם לעניין קיום סמכות בלבדית מקום בו התביעה המוגשת הינה לסעדים קוגנטיים: חלקם סבור שיש ליתן אמון במוסדות השיפוט הפנימיים לכל רוחב היריעה וחלקם סבור כי מקום בו מרבית הסעדים הנתבעים הינם מתחום משפט העבודה המגן, יש לדון בהם בפני בית הדין לעבודה. בית הדין הארצי טרם הכריע בעניין, וההכרעה בשני ערעורים התלויים ועומדים בפניו מתעכבת מזה כשנתיים, עקב הודעות מטעם ההתאחדות ואיגוד השחקנים בדבר משא ומתן שהנחת העבודה בו הינה מתן סמכות בלעדית למוסד לבוררות וגישור לדון בכל הסוגיות מתחום דיני העבודה.
- לעניין זה יוער כי במסגרת הרפורמה במוסד לבוררות וגישור משנת 2017, חוייבו הבוררים לפסוק על פי הדין המהותי ופשיטא, שגם על פי הדין המהותי הנוהג בתחום יחסי העבודה. בכך – להבנתי – הוסר כל מכשול (אם היה כזה) להכרה בסמכות בלעדית של המוסד לבוררות וגישור לדון גם בסעדים מתחום משפט העבודה המגן; יש לזכור כי כמעשה יום ביומו, הבוררים והבוררות דנים בסעדים הקוגנטיים (כמו בכל סעד אחר) על פי הדין המהותי, משל היו דיין בבית הדין לעבודה. לאור האמור לעיל, אני מתקשה למצוא הצדקה לדוקטרינה (בה אוחזים רבים וטובים) לפיה יש לפצל תביעה כך שהסעדים הלא קוגנטיים יתבעו במוסד לבוררות וגישור והסעדים הקוגנטיים בבית הדין לעבודה (וכשמדובר בתביעת שחקן בה נתבעים גם סעדים במימד הסטטוס, הדבר הגיוני עוד פחות).

16. הקניית סמכות בלעדית לבית הדין לעבודה, מקוממת מאוד וסותרת את השכל הישר, מקום בו בכל עונה מוגשות למוסד לבוררות וגישור כמאה תביעות בתחום דיני העבודה, על ידי עובדים בענף הכדורגל, חלקם הגדול כולל סעדים מתחום משפט העבודה המגן. כל אחת מתביעות אלה מוגשת כשהעובד מיוצג ע"י עורך דין, רובן המוחלט על ידי עורכי דין שלהם נסיון רב הן בהתדיינות במוסד לבוררות וגישור והן בבית הדין לעבודה. אין הנחתום מעיד על עיסתו, אבל דומה שלא ניתן לסתור את המסקנה היחידה העולה מחוכמת ההמונים: עובדי ענף הכדורגל מעדיפים להגיש את תביעותיהם בפני המוסד לבוררות וגישור; קבוצות המגישות בקשה להעברת הדיון לבית הדין לעבודה, מעדיפות לא להתדיין בפני המוסד לבוררות וגישור. האם ניתן להשתכנע כי השארת הדיון בפני המוסד לבוררות וגישור תקפח את העובד, תפגע בו ויגרעו זכויותיו שכן יתעלמו מזכויות קוגנטיות שלו, או שמא בקשת קבוצה להעברת הדיון נועדה דווקא להכביד על העובד, ולא להצילו? ניתן לסמוך על העובד ועל עורך הדין שלו כי שקלו את דרכם ובחרו בדרך המיטבית.

17. מעבר לדיון העקרוני, הרי שבניגוד לטענות הקבוצה כי 7 מ- 8 הסעדים הנתבעים הינם סעדים קוגנטיים, הרי שמתוך 7 הסעדים הנתבעים, ניתן (אולי) לומר על מיעוטם – הן מבחינה כספית והן מבחינת מספרם – שהינם מתחום משפט העבודה המגן. הסעד העיקרי הנתבע הינו פיצוי בגין השכר שהיה אמור להשתלם למאמן לו לא פוטר עת היה קשור בהסכם לתקופה קצובה; כך גם לגבי ההפרשות הפנסיוניות, אשר מרבית הסכום הינה בגדר פיצוי בגין נזק עקב אי-הפרשה צפויה ולא כדרישה "ישירה".

החלק האופרטיבי

18. עתירת הקבוצה להעברת ההתדיינות לבית הדין האזורי לעבודה נדחת.
19. הקבוצה תישא בהוצאות המשפטיות של התובע בסך של 2,500 ש"ח. סכום זה ישולם עד ליום 1.9.24, ללא קשר לתוצאות הדיון.

20. לאור העובדה כי התקיים כבר דיון מקדמי, יש לקבוע את התיק לשמיעת הראיות

26. [REDACTED]

27. [REDACTED]

28. [REDACTED]

29. [REDACTED]

30. [REDACTED]

31. [REDACTED]

32. [REDACTED]

33. [REDACTED]

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

[Redacted text block]

תשומת לב כל אחד מהצדדים כי הדיון יתקיים גם אם לא יתיצב לדיון וניתן יהיה ליתן פסק בורות גם בהעדרו.

ניתן היום, 12.8.24.

[Redacted signature]